

ΙΣΤΟΡΙΑ Α' ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

Αγαπητέ μαθητή, αγαπητή μαθήτριά,

Ελπίζουμε να απόλαυσες όσο κι εμείς το ταξίδι που κάναμε μαζί στα βάθη των αιώνων!

Ξεκινήσαμε από την Προϊστορία και μελετήσαμε όλη την ιστορία μέχρι την ίδρυση της Κωνσταντινούπολης. Όλα αυτά τα γεγονότα φαντάζουν τόσο μακρινά στο παρελθόν.. Οι γνώσεις, όμως, που απέκτησες, αποτελούν σπουδαία εφόδια για το παρόν και το μέλλον.

Για να τις αποδείξεις, θα πρέπει να απαντήσεις σωστά στις εξετάσεις του Ιούνη. Σύμφωνα με τις υποδείξεις του Υπουργείου Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων στην ιστορία δίνονται δύο ομάδες ερωτήσεων. Η ομάδα Α περιλαμβάνει 5 ερωτήσεις από τις οποίες επιλέγεις τις 3 και η ομάδα Β περιλαμβάνει 4 ερωτήσεις από τις οποίες επιλέγεις τις 2.

Στην προσπάθειά μας να σε βοηθήσουμε στην προετοιμασία σου, οργανώσαμε τις απαραίτητες γνώσεις που θα έπρεπε να έχεις από κάθε κεφάλαιο. Επίσης, ετοιμάσαμε 2 ενδεικτικά τελικά διαγωνίσματα, όπως αυτά που θα κληθείς να απαντήσεις τον Ιούνη, με τις απαντήσεις τους. Βεβαίως, είναι αδύνατον να γνωρίζουμε ποια θέματα θα επιλέξει ο καθηγητής/τρια σου.

Όπως, όμως, θα έχεις ήδη αντιληφθεί, οι πολιτισμοί του Αιγαίου της εποχής του Χαλκού (Κυκλαδίτες-Μινωίτες-Μυκηναίοι), ο χρυσός αιώνας του Περικλή, η εκστρατεία του Αλέξανδρου και τα ελληνιστικά βασίλεια αποτελούν καθοριστικούς σταθμούς στην ελληνική ιστορία.

Καλή επιτυχία!

I. ΠΡΟΪΣΤΟΡΙΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' - Η ΕΠΟΧΗ ΤΟΥ ΛΙΘΟΥ (2.5 εκατ. – 3.000 π.Χ.)

1. Η εξέλιξη του ανθρώπου (σ. 6)
2. Η ζωή του ανθρώπου κατά την Παλαιολιθική και Μεσολιθική εποχή (σ. 6)
3. Η τέχνη του παλαιολιθικού ανθρώπου (σ. 7)
4. Η νεολιθική επανάσταση (σ. 9)
5. Νεολιθικοί οικισμοί στην Ελλάδα (σ. 10)
6. Η τέχνη της νεολιθικής εποχής (σ. 11)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' - Η ΕΠΟΧΗ ΤΟΥ ΧΑΛΚΟΥ (3000-1100 π.Χ.)

1. Οι λαοί της Μεσοποταμίας (Σουμέριοι / Βαβυλώνιοι / Ασσύριοι) (σ. 14)
2. Η Αίγυπτος «Δώρο του Νείλου» (σ. 15)
3. Το αιγυπτιακό κράτος (σ. 16)
4. Θρησκεία και γραφή των Αιγυπτίων (σ. 17)
5. Οι Χετταίοι και οι σχέσεις τους με τους Μυκηναίους (σ. 18-19)

6. Οι λαοί της Παλαιστίνης (Φοίνικες / Εβραίοι) (σ. 19-20)
7. Ανάπτυξη κυκλαδικών οικισμών (γεωγραφική θέση) (σ. 21)
8. Σχέσεις Κυκλαδιδών με Μυκηναίους και Μινωίτες (2^η χιλιετία π.Χ) (σ. 21)
9. Κυκλαδική τέχνη (σ. 22)
10. Ανάπτυξη μινωικού πολιτισμού / Τα πρώτα μινωικά ανάκτορα (□2000 π.Χ) (σ. 23)
11. Πολιτική και διοικητική οργάνωση των Μινωιτών: Τα ανάκτορα / Συγκεντρωτικό σύστημα (σ. 24)
12. Συστήματα γραφής Μινωιτών (σ. 25)
13. Μινωική οικονομία: θαλασσοκρατία (σ. 25)
14. Οι Μυκηναίοι στην Κνωσό (σ. 25)
15. Μινωική θρησκεία (σ. 26)
16. Μινωική τέχνη (ειδώλια, κοσμήματα, τοιχογραφίες) (σ. 27-28)
17. Μινωική κεραμική (καμαραϊκά, ρυτά κλπ αγγεία) (σ. 27)
18. Οργάνωση του μυκηναϊκού κόσμου (σ. 29-31)
19. Σχέσεις Μυκηναίων-Μινωιτών (σ. 29)
20. Μυκηναϊκή οικονομία: θαλασσοκρατία (σ. 30/σ.32)
21. Πολιτισμός της μυκηναϊκής κοινής (σ. 30)
22. Γραμμική γραφή Β (σ. 31)
23. Η παρακμή και πτώση του μυκηναϊκού κόσμου (σ. 32)
24. Μυκηναϊκή θρησκεία (σ. 33)
25. Μυκηναϊκή αρχιτεκτονική (σ. 33)
26. Μυκηναϊκή τέχνη (ζωγραφική, κεραμική, μεταλλουργία) (σ. 34)

II. ΙΣΤΟΡΙΚΟΙ ΧΡΟΝΟΙ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ' - Ο ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΚΟΣΜΟΣ ΑΠΟ ΤΟ 1100 ΕΩΣ ΤΟ 800 π.Χ. (ΓΕΩΜΕΤΡΙΚΑ ΧΡΟΝΙΑ)

1. Οι μεταβατικοί χρόνοι (σ. 37)
2. Η διαμόρφωση των φυλετικών κοινοτήτων (12^{ος} αι. π.Χ.) (σ. 37)
3. Α' ελληνικός αποικισμός (10^{ος} αι. π.Χ.) (σ. 38)
4. Ο κόσμος των ομηρικών επών (σ. 38-39)
5. Το ελληνικό αλφάβητο (σ. 40)
6. Γεωμετρική τέχνη (ειδώλια, κεραμική) (σ. 40)
7. Αρχιτεκτονική των γεωμετρικών χρόνων (σ. 41)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ' - ΑΡΧΑΪΚΗ ΕΠΟΧΗ (800-479 π.Χ.)

1. Β' αποικισμός: αίτια, εγκατάσταση, συνέπειες (σ. 43-44)
2. Δημιουργία πόλης-κράτους (σ. 45)
3. Η θέση του πολίτη (σ. 45)
4. Η εξέλιξη του πολιτεύματος (σ. 45-46)
5. Κοινωνική και πολιτική οργάνωση της Σπάρτης (σ. 48)

6. Σπαρτιατική αγωγή των νέων (σ. 48)
7. Συνοικισμός των Αθηναίων (σ. 50)
8. Αθήνα: μετάβαση από τη βασιλεία στην αριστοκρατία (σ. 50)
9. Κυλώνειο άγος – Δρακόντειοι νόμοι (σ. 50-51)
10. Τα μέτρα του Σόλωνα (σεισάχθεια, 4 τάξεις, κατάργηση της προίκας κλπ) (σ. 52)
11. Ο Πεισίστρατος και η τυραννίδα (σ. 52-53)
12. Οι καινοτομίες του Κλεισθένη (σ. 53)
13. Η ενότητα των Ελλήνων (σ. 54)
14. Ολυμπιακοί Αγώνες (σ. 55)
15. Το Μαντείο των Δελφών και οι Αμφικτιονίες (σ. 55-56)
16. Οι Πέρσες (σ. 57)
17. Ιωνική επανάσταση (σ. 57-59)
18. Η μάχη του Μαραθώνα (σ. 59)
19. Η μάχη των Θερμοπυλών (σ. 60)
20. Η ναυμαχία της Σαλαμίνας (σ. 61)
21. Οριστική απομάκρυνση της περσικής επίθεσης (μάχη των Πλαταιών και ναυμαχία της Μυκάλης) (σ. 62)
22. Αρχαϊκή ποίηση (Ησίοδος / λυρική) (σ. 63-64)
23. Αρχαϊκή επιστήμη (σ. 64)
24. Αρχαϊκή αρχιτεκτονική (ναοί και ρυθμοί) (σ. 65)
25. Αρχαϊκή γλυπτική (κούρος, κόρη κ.α.) (σ. 65-66)
26. Αρχαϊκή κεραμική (μελανόμορφα και ερυθρόμορφα) (σ. 66)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε' -Η ΗΓΕΜΟΝΙΑ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ (479-431 π.Χ.)

1. Η συμμαχία της Δήλου (478-449 π.Χ.) (σ. 69)
2. Η πολιτική ζωή της Αθήνας μετά τους περσικούς πολέμους (σ. 71)
3. Ο Περικλής και η δημοκρατία (σ. 71-72)
4. Η πολιτική οργάνωση της Αθήνας στα κλασικά χρόνια (σ. 73)
5. Οι λειτουργίες (σ. 73-74)
6. Η κοινωνία της κλασικής Αθήνας (σ. 75-77)
7. Η μόρφωση των Αθηναίων (σ. 78)
8. Επαγγελματική και πνευματική δραστηριότητα (σ. 79)
9. Γιορτές στην αρχαία Αθήνα (σ. 80)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ' - ΗΓΕΜΟΝΙΚΟΙ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΚΑΜΨΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΠΟΛΕΩΝ (431-362 π.Χ.)

1. Τα αίτια και οι αφορμές του πελοποννησιακού πολέμου (σ. 83)
2. Ο αρχιδάμειος πόλεμος (431-421 π.Χ.) (σ. 84-85)
3. Η σικελική εκστρατεία (415-413 π.Χ.) (σ. 86)
4. Ο δεκελεικός πόλεμος (413-404 π.Χ.) (σ. 86-87)

5. Τα αποτελέσματα του πελοποννησιακού πολέμου (σ. 88)
6. Ηγεμονία της Σπάρτης και οι τριάκοντα τύραννοι (σ. 89)
7. Κύρου Ανάβαση (σ. 89)
8. Ο Αγησίλαος και η σπαρτιατική επέκταση (σ. 89-90)
9. Ανταλκίδειος ειρήνη (σ. 90-91)
10. Θηβαϊκή κυριαρχία (σ. 92)
11. Οι μάχες στα Λεύκτρα και στη Μαντίνεια. Συνέπειες (σ. 93)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ' - Η ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ (-323 π.Χ.)

1. Το κράτος της Μακεδονίας (□350 π.Χ.) (σ. 96)
2. Η άνοδος του Φίλιππου Β' (σ. 98)
3. Εξωτερική και στρατιωτική πολιτική του Φιλίππου Β' / Μάχη Χαιρώνειας / Συνέδριο Κορίνθου (σ. 99)
4. Ο Αλέξανδρος «στρατηγός-αυτοκράτορας» των Ελλήνων (σ. 100)
5. Ο Αλέξανδρος καταλαμβάνει το περσικό κράτος (334-330 π.Χ.) (σ. 100)
6. Ο Αλέξανδρος φτάνει στην Ινδική και γίνεται «μέγας» (σ. 100-101)
7. Διοίκηση της μακεδονικής αυτοκρατορίας (σ. 102)
8. Νέες πόλεις και ανάμειξη πληθυσμών (σ. 102-103)
9. Η βασιλεία του Αλέξανδρου (οικονομία και πολίτευμα) (σ. 103)
10. Η Κύπρος υπό ξένη κυριαρχία (σ. 104)
11. Ο Ευαγόρας, ο αγαθός ηγεμόνας της Κύπρου (σ. 104-105)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η' - ΟΙ ΤΕΧΝΕΣ ΚΑΙ ΤΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΤΗΝ ΚΛΑΣΙΚΗ ΕΠΟΧΗ (479-332 π.Χ.)

1. Γράμματα: ιστορία, φιλοσοφία, ρητορική, ιατρική (σ. 107-108)
2. Η δραματική τέχνη (σ. 108)
3. Η κλασική τέχνη: γνωρίσματα, περίοδοι, θέματα (σ. 109)
4. Κλασικισμός / Νεοκλασικισμός 19^{ου} αι. (σ. 110)
5. Η κλασική αρχιτεκτονική (σ. 111)
6. Η Ακρόπολη των Αθηνών (σ. 111)
7. Το κλασικό θέατρο (σ. 112)
8. Κλασική γλυπτική (σ. 113-114)
9. Κλασική ζωγραφική (σ. 114-115)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ' - ΕΛΛΗΝΙΣΤΙΚΟΙ ΚΑΙ ΡΩΜΑΪΚΟΙ ΧΡΟΝΟΙ (323-30 π.Χ.)

1. Η διάσπαση της μακεδονικής αυτοκρατορίας (σ. 118)
2. Το κράτος της Αιγύπτου (σ. 118-119)
3. Το κράτος της Συρίας (σ. 119)
4. Το κράτος της Περγάμου (σ. 119-120)
5. Το κράτος της Μακεδονίας (σ. 121)

6. Οι Γαλάτες στην Ελλάδα (σ. 121)
7. Αχαϊκή και αιτωλική συμπολιτεία (σ. 121-122)
8. Ο Πύρρος, βασιλιάς της Ηπείρου (σ. 122)
9. Η άνοδος του ρωμαϊκού κράτους (σ. 123)
10. Το ρωμαϊκό κράτος (130-30 π.Χ.) (σ. 124)
11. Καρχηδονιακοί πόλεμοι (σ. 123-124)
12. Οι Ρωμαίοι και ο ελληνικός κόσμος (σ. 125)
13. Υποταγή της Μακεδονίας στους Ρωμαίους (σ. 125-126)
14. Υποταγή της νότιας Ελλάδας στους Ρωμαίους (σ. 126)
15. Τα γράμματα και οι τέχνες των ελληνιστικών χρόνων (σ. 127)
16. Γράμματα: φιλοσοφία, λογοτεχνία, ποίηση (σ. 127-128)
17. Επιστήμες-Τεχνολογία (σ. 128-129)
18. Ελληνιστικά αρχιτεκτονικά σύνολα / Μουσείο και Βιβλιοθήκη της Αλεξάνδρειας (σ. 129-130)
19. Ελληνιστική γλυπτική (κλασικισμός/νέες τεχνικές/Βωμός Δία στην Πέργαμο) (σ. 130-132)
20. Ελληνιστική ζωγραφική, ψηφιδωτά, κεραμική (σ. 132)
21. Ο ελληνορωμαϊκός κόσμος: γράμματα και τέχνες (σ. 133)
22. Ο ελληνορωμαϊκός κόσμος: αρχιτεκτονική (σ. 133-134)
23. Ο ελληνορωμαϊκός κόσμος: τοιχογραφίες, ψηφιδωτά (σ. 134)
24. Ο ελληνορωμαϊκός κόσμος: γλυπτική (εκλεκτικά, πορτρέτα, ιστορικά ανάγλυφα, επιτάφια) (σ. 135)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι' - ΑΠΟ ΤΗ ΡΩΜΗ ΣΤΟ ΒΥΖΑΝΤΙΟ (30 π.Χ.-330 μ.Χ.)

1. Η θεμελίωση της ρωμαϊκής αυτοκρατορίας (σ. 138)
2. Η ρωμαϊκή ειρήνη (pax romana) (σ. 138-139)
3. Ο Ιησούς και η διδασκαλία του (σ. 140-141)
4. Η πρώτη εκκλησία των Χριστιανών (σ. 141)
5. Ο Απόστολος Παύλος (σ. 142)
6. Η διάδοση του Χριστιανισμού και η εκκλησία (σ. 143)
7. Οι διωγμοί κατά των Χριστιανών (σ. 143)
8. Το ρωμαϊκό κράτος σε κρίση (σ. 144)
9. Η Τετραρχία (σ. 144-145)
10. Ο Κωνσταντίνος μονοκράτορας (σ. 146)
11. Η ίδρυση της Κωνσταντινούπολης (σ. 146)

1ο ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ

Α' Ομάδα

1. Να εξηγήσεις σύντομα τους παρακάτω ορισμούς

- α) Νεολιθική επανάσταση
- β) Θαλασσοκρατία (εποχή του Χαλκού)
- γ) Λειτουργίες
- δ) Κλασικισμός / Νεοκλασικισμός

2. Να βάλεις τα παρακάτω γεγονότα στη σωστή σειρά

- α) Επινόηση ελληνικού αλφαβήτου
- β) Ίδρυση της Κωνσταντινούπολης
- γ) Τρωικός πόλεμος
- δ) Μάχη των Θερμοπυλών
- ε) Ίδρυση της Αλεξάνδρειας

3. Να απαντήσεις στις παρακάτω ερωτήσεις

- α) Τι γνωρίζεις για την επινόηση και σημασία του ελληνικού αλφαβήτου;
- β) Να αναφερθείς σύντομα στο έργο του Αλέξανδρου.
- γ) Τι ήταν η ρωμαϊκή ειρήνη (pax romana);

Β' Ομάδα

1. Τι είναι η δημοκρατία σύμφωνα με τον Περικλή και ποια η σημασία και ακτινοβολία των λόγων του;

ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ;
(μιλάει ο Περικλής)

«Το πολίτευμα που έχουμε δε γυρεύει να πάρει τους νόμους από τους ξένους πιο πολύ είμαστε εμείς το παράδειγμα σε μερικούς παρά που ξεσηκώνουμε ό,τι κάνουν οι άλλοι. Το όνομά της, επειδή δε ζούμε στηριγμένοι πάνω στους λίγους παρά στους περισσότερους, είναι η κυριαρχία του δήμου, δημοκρατία.»

Θουκυδίδης, Ιστορία, Β' 37, 1
(μετ. Ι.Θ. Κακριδή)

• Η υπογραμμισμένη φράση είχε προταθεί να αποτελέσει την προμετωπίδα του προοιμίου του Συντάγματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι λόγοι του Περικλή διασχίζουν τους αιώνες και φωτίζουν την εποχή μας.

2. Τι γνωρίζεις για τον Αρχιμήδη και ποια η συμβολή του κατά την πολιορκία των Συρακουσών από τους Ρωμαίους το 212 π.Χ.;

ΟΥ ΛΟΓΙΣΑΜΕΝΟΙ ΤΗΝ ΑΡΧΙΜΗΔΟΥΣ ΔΥΝΑΜΙΝ

(Οι Ρωμαίοι) ελπίσανε ότι θα προλάβαιναν να ξεπεράσουν στις ετοιμασίες τους εχθρούς μέσα σε πέντε μέρες, γιατί δούλευαν πολλά χέρια, χωρίς να υπολογίσουν τη δύναμη του Αρχιμήδη και να προβλέψουν ότι μια σκέψη κάποτε είναι πιο αποτελεσματική από όλο το πλήθος...

Οι Ρωμαίοι λοιπόν σκέπτονταν να προσεγγίσουν τους πύργους με τον τρόπο αυτό. Ο Αρχιμήδης όμως, έχοντας ετοιμάσει μηχανήματα με διαφορετική εμβέλεια, όταν έτλεαν από μακριά τούς χτυπούσε με τους πιο ισχυρούς και μεγάλους λιθοβόλους και βλήματα, φέρνοντάς τους σε αμηχανία και αδυναμία δράσης. Όταν όμως τα βλήματα ξεπερνούσαν τον στόχο, χρησιμοποιούσε, ανάλογα πάντοτε με τη νέα απόσταση, εκτοξευτές με μικρότερο βεληνεκές και τους δημιουργούσε τέτοια ταραχή, ώστε έκοβε εντελώς την επιθετική ορμή των караβιών.

Πολύβιος Η., 3.3. και 5. 1-3 (μετ. Ν.Δ. Τριανταφυλλόπουλου)

2ο ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ

Α' Ομάδα

1. Να σημειώσεις Σ μπροστά από τις σωστές προτάσεις και Λ μπροστά από τις λανθασμένες. Κατόπιν να διορθώσεις τις λανθασμένες προτάσεις.

- α) Οι άνθρωποι της παλαιολιθικής εποχής ήταν γεωργοί και κτηνοτρόφοι.
- β) Τα μινωικά ανάκτορα ήταν διοικητικά/οικονομικά/θρησκευτικά/καλλιτεχνικά κέντρα.
- γ) Οι αποικίες των Ελλήνων στην Κάτω Ιταλία και Σικελία ονομάστηκαν Μεγάλη Ελλάδα.
- δ) Με τη σεισάχθεια ο Σόλων κατήργησε την προίκα.
- ε) Οι τεχνολογικές ανακαλύψεις των ελληνιστικών χρόνων αύξησαν την παραγωγή.

2. Να κυκλώσεις τη σωστή απάντηση.

- α) Ποιος από τους παρακάτω είναι τραγικός ποιητής;
  - i. Θεόκριτος
  - ii. Σοφοκλής
  - iii. Όμηρος
  - iv. Ησίοδος
- β) Ποιο σύστημα γραφής χρησιμοποιούσαν οι Μυκηναίοι;
  - i. ιερογλυφικά
  - ii. Γραμμική Α
  - iii. Γραμμική Β
  - iv. σφηνοειδής γραφή
- γ) Ποια η μεγαλύτερη συμβολή των στωικών στη φιλοσοφία;
  - i. Μίλησαν για ισότητα όλων των ανθρώπων.
  - ii. Μίλησαν για την απόκτηση της ηδονής.
  - iii. Εφάρμοσαν τη διαλεκτική μέθοδο.
  - iv. Μίλησαν για μια ιδανική σφαίρα ζωής.
- δ) Πώς ονομάζεται η περίοδος ακμής της ρωμαϊκής αυτοκρατορίας;
  - i. Ρωμαϊκή κυριαρχία
  - ii. Τετραρχία
  - iii. Ρωμαϊκή ηγεμονία
  - iv. Ρωμαϊκή ειρήνη

3. Να απαντήσεις στα παρακάτω ερωτήματα.

- α) Τι γνωρίζεις για τον πολιτισμό των Σουμερίων;
- β) Ποια ήταν τα αίτια του πελοποννησιακού πολέμου;
- γ) Τι γνωρίζεις για την πόλη και τη Βιβλιοθήκη της Αλεξάνδρειας;
- δ) Να αναφέρεις 3 μεγάλους επιστήμονες-εφευρέτες των ελληνιστικών χρόνων και τον τομέα στον οποίο διακρίθηκαν.

Β' Ομάδα

1. Να συγκρίνεις τα επιχειρήματα της φιλομακεδονικής και αντιμακεδονικής πολιτικής πτέρυγας της Αθήνας και ποιος ήταν ο απώτερος στόχος τους;

Ο ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΦΙΛΙΠΠΟ

Υπάρχει ακριβώς αυτός ο φόβος, μήπως ο άνθρωπος αυτός, που είναι πανούργος και φοβερός στην εκμετάλλευση των περιστάσεων, άλλοτε υποχωρώντας, όταν τύχει, άλλοτε απειλώντας (και δικαιολογημένα θα φαινόταν πιστευτός), άλλοτε συκοφαντώντας εμάς και την απουσία τη δική μας, ανατρέψει και παρασύρει κάτι από την όλη κατάσταση.

Δημοσθένης, Α' Ολυνθιακός, 3 (μετ. Α. Σακελλαρίου)

ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΦΙΛΙΠΠΟ

Να θυμάσαι ότι όλοι τιμούν και θαυμάζουν κυρίως τους ανθρώπους που έχουν την ικανότητα να είναι συγχρόνως και πολιτικοί και στρατηγοί. Όταν λοιπόν βλέπεις σε μια πόλη να αυξάνονται εκείνοι που δείχνουν τα προτερήματα τούτα, φαντάσου τους επαίνους που εσύ θα λάβεις, όταν προσφέρεις σε όλους τους Έλληνες τις ευεργεσίες σου ως πολιτικός και υποτάξεις τους βάρβαρους χάρη στα στρατηγικά σου προσόντα. Εγώ πιστεύω ότι αυτά θα έχουν καλό τέλος. Γιατί κανένας δεν θα κατορθώσει ποτέ περισσότερα από σένα, ούτε θα γίνει ποτέ στους Έλληνες τόσο μεγάλη ευεργεσία όσο είναι το να απαλλαγούμε από τόσους πολέμους και να επέλθει ανάμεσά μας ομόνοια, ούτε φαίνεται πιθανό να ξαναποκτήσουν οι βάρβαροι τόσο μεγάλη δύναμη, όταν καταλύσεις αυτή που έχουν σήμερα.

Ισοκράτης, Φίλιππος 140-141 (μετ. Σ. Παπαϊωάννου)

2. Τι γνωρίζεις για το γλυπτό αυτό;

3. Γιατί υπέστησαν και από ποιος τόσες διώξεις οι Χριστιανοί;

4. Ποιοι Αθηναίοι πολιτικοί άνδρες οδήγησαν την Αθήνα στη δημοκρατία και ποια η σημαντικότερη συμβολή του καθενός κατά τη γνώμη σου;

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

1ο ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ

Α' Ομάδα

<u>1.</u> α) σ. 9 β) σ. 21 / σ. 25 /σ. 32 γ) σ. 73-74 δ) σ. 110 /σ. 130	<u>2.</u> α) 2 σ. 40 β) 5 σ. 146 γ) 1 σ. 38 δ) 3 σ. 60 ε) 4 σ. 100	<u>3.</u> α) σ. 40 β) σ. 102-103 γ) σ. 138-139
--	--	--

Β' Ομάδα

1. σ. 72
2. σ.123

2ο ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ

Α' Ομάδα

<u>1.</u> α) σ. 6 – Λ β) σ. 24 - Σ γ) σ. 44 - Σ δ) σ. 52 - Λ ε) σ. 129 - Λ	<u>2.</u> α) → ii. σ. 108 β) → iii. σ. 31 γ) → i. σ. 127-128 δ) → iv. σ. 138-139	<u>3.</u> α) σ. 14 β) σ. 83 γ) σ. 100/σ.118-119 δ) σ. 128-129
--	---	--

Β' Ομάδα

1. Πηγές σ. 98-99
2. Εικόνα σ.112
3. σ. 143
4. σ. 74 (άσκηση)